

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatele **V. B.**, zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem v Plzni, Františkánská 7, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2005, č. j. 60 Az 39/2005 – 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Stěžovatel se včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2005, č. j. 60 Az 39/2005 - 20, jímž byla odmítnuta jeho žaloba a současně rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Krajský soud dovodil, že žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 2. 3. 2005, č. j. OAM-174/LE-B01-B04-2005, o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodné, je třeba odmítnout.

Je tomu tak proto, že stěžovatel v žalobě ze dne 10. 3. 2005, která byla doručena Krajskému soudu v Plzni dne 11. 3. 2005, pouze uvedl, že se odvolává proti rozhodnutí o neudělení azylu ze dne 4. 3. 2005, (správně má být 2. 3. 2005), pod č. j. OAM-174/LE-B01-

B04-2005, a podání podepsal s uvedením data svého narození a že žalobu již nebylo možno doplnit, protože stěžovatel správní rozhodnutí převzal dne 4. 3. 2005 a sedmidenní lhůta, v níž bylo možno nedostatek odstranit, mu uplynula právě dne 11. 3. 2005, tedy v den doručení žaloby k soudu.

Žaloba tedy v rozporu s ustanovením § 71 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s. ř. s.), neobsahuje označení žalovaného, není v ní uvedeno, v jakém rozsahu napadá správní rozhodnutí, neobsahuje žalobní body, z nichž by bylo patrno, z jakých skutkových a právních důvodů jsou napadené výroky nezákonné a není v ní formulován ani návrh výroku rozsudku. Tyto nedostatky pak představují podle krajského soudu neodstranitelné vady žaloby, které brání, s přihlédnutím k dispoziční zásadě, projednání žaloby a její věcné vyřízení. Se zřetelem k tomu, že nejsou splněny podmínky řízení a že tento nedostatek je neodstranitelný, nezbylo krajskému soudu nic jiného, než žalobu usnesením odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

V kasační stížnosti proti tomuto usnesení Krajského soudu v Plzni stěžovatel nesouhlasí se závěry krajského soudu, pokud tento soud dospěl k tomu, že žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, bylo nutno odmítnout.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatnil důvod, jenž je uveden v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a z opatrnosti i důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) a d) s. ř. s. Především namítl, že krajský soud napadeným usnesením porušil ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., protože nebyl tímto soudem vyzván k odstranění vad podání (žaloby) a ani mu nebyla stanovena lhůta k odstranění těchto vad. Stěžovatel je navíc přesvědčen o tom, že jím podaná žaloba je natolik konkrétní, byť nikoliv pregnantně formulovaná, že lze dovodit, čeho se stěžovatel domáhá a z jakých skutkových důvodů. Krajský soud tímto postupem porušil nejen ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., ale i ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 14 a čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, protože postup tohoto soudu, který vyčká uplynutí lhůty k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. a poté bez dalšího žalobu odmítne, znamená diskriminaci účastníka řízení. Stěžovatel je proto přesvědčen, že mu lhůta podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. ještě nezačala běžet a napadené usnesení krajského soudu je tudíž předčasné. Stěžovatel rovněž namítl, že krajský soud mu měl zajistit tlumočníka, jakmile okolnost, že nerozumí českému jazyku, vyšla najevo. Výklad ustanovení § 18 o. s. ř., jak ho za použití ustanovení § 64 s. ř. s. podává krajský soud, je příliš restriktivní a jeho důsledným uplatňováním by došlo k výrazné diskriminaci zahraničních účastníků řízení.

Stěžovatel současně požádal i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť hodlá osobně uplatňovat svá procesní práva u soudu.

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, v písemném vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele v průběhu správního řízení a na vydané správní rozhodnutí. Se zřetelem k tomu navrhl tento správní orgán, aby Nejvyšší správní soud zamítl jak kasační stížnost, tak i návrh na přiznání odkladného účinku tomuto mimořádnému opravnému prostředku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal z podnětu podané kasační stížnosti napadené usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2005, č. j. 60 Az 39/2005 - 20, při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3

s. ř. s.), a jelikož sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze spisového materiálu vyplývá, že Krajskému soudu v Plzni bylo dne 11. 3. 2005 doručeno podání, které bylo podle otisku razítka předáno k poštovní přepravě dne 10. 3. 2005, v tomto znění „Odvolávám se proti rozhodnutí o neudělení azylu ze dne 4. 3. 2005 pod číslem OAM-174/LE-B01-B04-2005 E. č. : L 004200 B. V. 26. 2. 1971“. Toto podání bylo opatřeno vlastnoručním podpisem podatele. Z obsahu tohoto podání je nesporné, že V. B. tímto podáním mínil žalobu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 2. 3. 2005, č. j. OAM-174/LE-B01-B04-2005, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, které převzal do vlastních rukou dne 4. 3. 2005.

Z takto formulované žaloby podle Nejvyššího správního soudu nelze vůbec dovodit, čeho se žalobce domáhá a z jakých důvodů, jak opačně tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Žaloba totiž vůbec neobsahuje v rozporu se zákonem označení výroků rozhodnutí, které stěžovatel jako žalobce napadá (§ 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s.), zejména však neobsahuje žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatel napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) a posléze neobsahuje ani důkazy, jež navrhuje stěžovatel k prokázání svých tvrzení provést (§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.), ani návrh výroku rozsudku (§ 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s.).

Již starší judikatura však dovozovala, že rozsah napadení správního rozhodnutí a uvedení důvodů znamená povinnost žalobce tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního, a toto tvrzení odůvodnit. Činnost soudu je pak ohraničena rámcem takto vymezeným a soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vady rozhodnutí, k nimž musí soud hledět z povinnosti úřední. Nedostatek žalobcova tvrzení, že vydáním napadeného rozhodnutí byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, představuje vadu žaloby, která brání věcnému vyřízení (usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 11. 1992, č. j. 6 A 73/92 - 12). Obdobně dovodil i Vrchní soud v Praze (usnesení ze dne 19. 1. 1993, č. j. 6 A 85/92 - 15), že i při nejmírnějších požadavcích musí být ze žaloby poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má soud napadené rozhodnutí zkoumat. Soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu. Nepostačí proto, vytýká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen a nebo to, že řízení bylo vadné, aniž by poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žaloba v podobě, jež je obsažena ve spisu, je v rozporu se zákonem a uvedenou dispoziční zásadou prakticky omezena jen na ohlášení žaloby, která postrádá jakékoli tvrzení důvodu nezákonnosti a neobsahuje žádnou právní argumentaci, tedy nic z toho, co klade zákon a judikatura jako požadavky na žalobu. Žaloba v popsané písemné podobě pochopitelně není ani věcně projednatelná.

Z uvedených důvodů proto nemůže obstát tvrzení kasační stížnosti, že žaloba je natolik konkrétní, byť nikoliv pregnantně formulovaná, že z ní lze dovodit, čeho se stěžovatel domáhá a z jakých skutkových důvodů.

Nejvyšší správní soud má za to, že nejsou důvodné ani výtky kasační stížnosti, že krajský soud napadeným usnesením porušil ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., protože stěžovatel nebyl tímto soudem vyzván k odstranění vad podání (žaloby) a ani mu nebyla

stanovena lhůta k odstranění těchto vad, že krajský soud tímto postupem porušil nejen ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., ale i ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 14 a čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, protože postup tohoto soudu, který vyčká uplynutí lhůty k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. a poté bez dalšího žalobu odmítne, znamená diskriminaci účastníka řízení a že lhůta podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. ještě nezačala běžet a napadené usnesení krajského soudu je tudíž předčasné.

V této věci je nesporné, že stěžovatel převzal dne 4. 3. 2005 do vlastních rukou žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 2. 3. 2005, č. j. OAM-174/LE-B01-B04-2005, a že žaloba stěžovatele, která vůbec neobsahuje „rozsah napadení“ (napadené výroky a žalobní body) a je de facto jen ohlášením žaloby, byla předána k poštovní přepravě dne 10. 3. 2005 a doručena fakticky Krajskému soudu v Plzni dne 11. 3. 2005.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaném pod č. 113/2004 Sb. NSS zaujal právní názor, že v důsledku přísné dispoziční zásady v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Zákon přitom stanoví, že žaloba musí obsahovat alespoň jeden žalobní bod (§ 71 odst. 2, věta druhá, s. ř. s.). Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínky řízení odstraněn, a to ve lhůtě k podání žaloby, jak to vyplývá z ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Není však dána zákonná povinnost soudu v těchto případech vždy vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné dispoziční zásadě a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.

Z toho je třeba dovodit, že Nejvyšší správní soud zaujal právní názor, že neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod (v tomto konkrétním případě tomu tak bylo), není soud vůbec povinen žalobce k odstranění takového nedostatku vyzývat a po uplynutí lhůty k podání žaloby ji odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nadto je nutno ovšem dodat, že v této věci žaloba, bez uvedení jediného žalobního bodu, napadla Krajskému soudu v Plzni dne 11. 3. 2005, tedy v týž den, kdy končila lhůta k podání žaloby, v níž ještě bylo možno uvedený nedostatek odstranit. Tato skutečnost tedy i jinak bránila krajskému soudu, aby stěžovatele vhodným způsobem vyzval k odstranění vad.

Není tedy na místě výtka kasační stížnosti, že stěžovatel nebyl krajským soudem vyzván k odstranění vad podání ve lhůtě, která by mu byla stanovena, ani výtka, že postupem krajského soudu došlo k porušení ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 3, čl. 14 a čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

Není rovněž opodstatněný právní názor stěžovatele vyslovený v kasační stížnosti, že mu lhůta podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. a § 37 odst. 5 s. ř. s. ještě nezačala běžet, protože nebyl vyzván k odstranění vad podání. Běh lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. se totiž odvíjí od doby, kdy bylo stěžovateli správní rozhodnutí oznámeno doručením písemného vyhotovení a běh lhůty k opravě nebo odstranění vad podání (§ 37 odst. 5 s. ř. s.) počíná rovněž ode dne oznámení usnesení, kterým byla tato lhůta stanovena. V obou případech tedy není vázán běh lhůty na výzvu k odstranění vad podání.

Důvodná není ani námitka kasační stížnosti, že krajský soud měl stěžovateli zajistit tlumočníka, jakmile vyšla najevo okolnost, že stěžovatel nerozumí českému jazyku a že výklad ustanovení § 18 o. s. ř. krajským soudem je příliš restriktivní a diskriminační pro zahraniční účastníky řízení.

Z takto formulované námitky kasační stížnosti sice není patrné, v jaké souvislosti měl krajský soud zajistit stěžovateli tlumočníka, nicméně po podání žaloby stěžovatelem v poslední den lhůty krajský soud vedl korespondenci se stěžovatelem pouze tak, že mu zaslal vyjádření správního orgánu k žalobě, poučení dle § 51 s. ř. s. a o samosoudci, jenž bude věc vyřizovat (stěžovatel odpověděl, že chce být přítomen ústnímu jednání), a na to bylo vydáno kasační stížností napadené usnesení. Z těchto úkonů je tedy zcela zřejmé, že tato námitka se míjí s obsahem spisu a stěžovatel nebyl nikterak zkrácen ve svých právech.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2005, č. j. 60 Az 39/2005 - 20, není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst.1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože již rozhodl o jejím zamítnutí.

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst.1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst.1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu